

Koliko je vreden ugled tovarne?

Tovariš Tito je na IX. kongresu ZKJ dejal: »Razvoj znanosti in tehnike v današnjem svetu je pogoj za dinamično rast proizvodnje, proizvodnosti in materialnega bogastva države. Moramo se zavedati, da se gospodarski razvoj na svetu odlikuje danes z izredno hitro rastjo, kakršne spričo izjemnih revolucionarnih dosežkov znanosti in tehnike dosedaj v zgodovini ni bilo.«

Bliskovit razvoj tehnike

Na to kaže tudi podatek, da je na leto prijavljenih okoli 400.000 izumov, 90 % od teh pride na dvanajst industrijsko razvitih držav. Več kot 30 % kemičnih proizvodov, ki jih danes izdelujejo, pred 10 leti nismo niti poznali.

O velikih spremembah v tehniki zadnjih 20 let zgovorno pričajo tudi tile podatki: hitrost gibanja se je povečala približno 50 krat, eksplozivna moč milijonkrat, zanesljivost delovanja elektronskih naprav desetkrat, prenos informacij v prostoru tisočkrat.

V prihodnjih dvajsetih letih pričakujemo v tehniki nadaljnje precejšnje izboljšave sistema obveščanja, povečanja zanesljivosti v delovanju strojev, povečanje hitrosti elektronskih informacij, izpopolnitev avtomatiziranja — vodenja. Številna delovna mesta bodo opuščena zaradi avtomatizacije, pa tudi delo na mestih, ki bodo ostala, se bo precej spremenilo.

Vlagati moramo v kadre

Glede na to, da danes nastajajo velike spremembe v obdobju ene človeške generacije, je nujno potrebno, da se ljudje hitro prilagajajo o spremembah v tehniki, da jih sprejemajo, ne pa da so konzervativni, kar zadeva napredek. Potrebe po znanstvenih raziskavah terjajo naložbe za usposabljanje kadrov, ki se bodo ukvarjali s tem delom in moramo že sedaj razmišljati o tem.

Naj bo za tokrat dovolj teorije. Odločili smo se namreč, da bomo poleg teoretičnih razglabljanj o problematiki inovacij v vsaki številki predstavili tudi enega inovatorja, človeka, ki se v praksi ukvarja z vprašanji izboljšav, izumov, racionalizacije.

Teorija in praksa: Franc Seliškar

Tokrat smo se obrnili na Franca Seliškara iz Litostroja. Zaprošili smo ga, naj nam pove nekaj o svojem delu na tem področju. Takole pravi:

»Naj omenim dve izboljšavi, pri katerih sem sodeloval. Nisem bil sicer pobudnik in vodja, a vendar sem opravil večino uvažalnega dela. Gre za uvajanje konstrukcijskih nizko-legiranih Cr-Mo jeklenih litin (največ za zobnike) in nelegirane jeklene litine za tekalna kolesa žerjavov.

Druge izboljšave sem začel in vodil sam, kar pa ne pomeni, da sem tudi sicer vse sam opravil. Če ne bi imel sodelavcev, ne bi mogel uspeti. Zato mislim, da moram, ko govorim o uspehih, govoriti v množini...

Omenil sem tekalna kolesa pri žerjavih: le-ti so postajali z leti vse večji, bolj obremenjeni.

Zahteve projektantov je bilo moč zadovoljiti le z novimi materiali. Ne bi razlagal podrobnosti, ki bralca verjetno ne zanimajo, poudaril bi rad le dejstvo, da smo pri uporabi novih legur dosegli precejšnje uspehe.

Nagrada za izboljšavo

Podobno je bilo s turbinskiimi gonilniki. Potrebno je bilo mnogo truda in poskusov, predno nam je uspelo doseči pravilno sestavo in take lastnosti, kot so jih dosegli renomirani tuji proizvajalci. Za izboljšavo na tem področju (vpeljava litine prokrom 2 L) sem bil leta 1964 nagrajen.

Vrednost teh in ostalih izboljšav je velika, čeprav je ni mogoče niti približno oceniti. Prihranki niso toliko neposredni (čeprav so tudi ti veliki) kot posredni. Težko je, na primer, reči, kako bi sicer rešili problem tekalnih koles; bi jih morda uvažali? Iz česa bi sicer delali turbinske gonilnike in — ali bi jih naročniki sploh sprejeli; ali ne bi zahtevali raje uvoženih (če bi jih mi izdelovali iz materialov starejše vrste)? Koliko bi imeli stroškov z garancijo in popravili — mi in kupci? Za koliko bi se skrčil trg, če ne bi posodobili proizvodnje? Resnično, težko je s številkami izraziti vrednost ugleda, ki ga uživa tovarna — ki stopa v korak z najsodobnejšimi tokovi tehnologije...

Kje so inovatorji, ki bi odpravili s klepetom izgubljene ure?

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

PODVOJITEV PROIZVODNJE PREJE

V Tekstilni tovarni Medvode, ki posluje kot TOZD v proizvodnem trgovskem podjetju Tekstil Ljubljana, so lani dosegli 82 milijonov dinarjev realizacije, kar je za četrtno več kot v letu prej. Letošnji gospodarski načrt predvideva realizacijo v višini 103 milijone dinarjev, kar nameravajo doseči ob enakem številu zaposlenih. Predvidevajo povečanje proizvodnje tehničnih tkanin, medtem ko bodo proizvodnjo preje v novi predilnici podvojili. S svojimi izdelki počasi, vendar vse bolj uspešno prodirajo na tuja tržišča ter upajo, da bo letošnji izvoz dosegel 3 milijone dinarjev. V načrtu imajo tudi posodobljanje strojne opreme, v kar bodo vložili 30 milijonov dinarjev.

VEČJA PROIZVODNJA

V poslovni enoti podjetja »Slovenijales«, tovarni »Sora« Medvode, so lani naredili za 40 milijonov dinarjev izdelkov ter dosegli 36 milijonov dinarjev realizacije, kar je za 15 % več kot v letu poprej. Zaradi krize pri prodaji pohištva niso uspeli izpolniti načrtovanih nalog, zaradi dopolnjevanja kompletov predsobnega pohištva pa so se jim povečale zaloge.

Za letošnje leto načrtujejo 60 % povečanje proizvodnje in prodaje, kar bo 125 delavcev doseglo s sodobno strojno opremo, v katero so lani vložili 30 milijonov dinarjev. Letošnji proizvodni načrt obsega izdelavo predsobnega pohištva, vse bolj pa se uveljavljajo tudi pri opremljanju hotelov in internatov.

POVEČAN IZVOZ

V tovarni barv in lakov Color Medvode so v preteklem letu izvozili 3 tisoč ton izdelkov v vrednosti 66 milijonov dinarjev. Izvažali so predvsem avtoemajle in fasadne barve v Sovjetsko zvezo ter umetne smole v Nemško demokratično republiko. Načrtujejo, da bodo letos na tujih tržiščih prodali za 30 % več izdelkov kot lani.

TEKSTIL

TOZD Tekstilna Medvode

nudi iz svoje proizvodnje:

- filce iglane in tkane za papirno, tekstilno, cementno, kemično, prehrabeno in ostalo industrijo,
- filtre za suho in mokro filtracijo v metraži ali finalizirane,
- česano, polčesano in mikano prejo za tkalstvo, za strojno in ročno pletenje.